

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๗๑๗/๔๔

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา เปรียบเทียบ

เรื่อง ๒ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง และมาตรการคู้ชาน

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

25 Oct. 2564
จัดเข้าพิจารณา.....

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๕๖๔

ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้สำนักงานงบประมาณเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี กรณีกระทรวงพาณิชย์เสนอเรื่อง โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง และมาตรการคู้ชาน ตามมติคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการมันสำปะหลัง (นบมส.) เพื่อให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๑. รับทราบความคืบหน้าผลการดำเนินการโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง และมาตรการคู้ชาน ปี ๒๕๖๓/๖๔

๒. อนุมัติโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔/๖๕ วงเงินจ่ายขาดรวมทั้งสิ้น ๖,๘๑๑,๒๘๒,๗๙๒ บาท

๓. อนุมัติมาตรการคู้ชานโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔/๖๕ จำนวน ๔ โครงการ วงเงินจ่ายขาด รวมทั้งสิ้น ๒๙๑,๔๐๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔/๖๕ วงเงิน ๔๑,๔๐๐,๐๐๐ บาท โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมมันสำปะหลังและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปี ๒๕๖๔/๖๕ วงเงิน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โครงการชดเชยดอกเบี้ยในการเก็บสต็อกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔/๖๕ วงเงิน ๒๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท และโครงการเพิ่มศักยภาพการแปรรูปมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔/๖๕ วงเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๔. เห็นชอบการให้สิทธิเกษตรกรกลุ่มที่แจ้งปลูกตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ และมีช่วงเก็บเกี่ยวตั้งแต่ ๘ - ๑๒ เดือน รวมทั้งยังไม่เคยได้รับสิทธิในโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๒/๖๓ จำนวนเกษตรกรรวมทั้งสิ้น ๘๔,๑๘๖ ครัวเรือน พื้นที่ ๘๕๖,๕๗๘ ไร่ เข้าร่วมโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๓/๖๔ โดยได้รับการชดเชยส่วนต่างตามรอบระยะเวลาที่แจ้งเก็บเกี่ยวกับกรมส่งเสริมการเกษตร ภายใต้กรอบวงเงินที่คณะกรรมการรัฐมนตรีได้อนุมัติไว้เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓

รวมทั้งขอให้พิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

/สำนักงานงบประมาณ...

สำนักงานประมาณพิจารณาแล้วขอเรียนว่า โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔/๖๕ และมาตรการคู้ชุนานโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔/๖๕ เป็นการสนับสนุนให้เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายมันสำปะหลังในราคาที่เหมาะสมและป้องกันความเสี่ยงในการจำหน่ายผลผลิต ลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาราคามันสำปะหลังตกต่ำ และเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้เกษตรกรสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายเร่งด่วนเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรมของรัฐบาล ประกอบกับมาตรการดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการมันสำปะหลัง ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๔ แล้ว จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาอนุมัติในหลักการ ดังนี้

๑. โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔/๖๕ กรอบวงเงิน ๖,๘๑๑,๒๘๒,๗๙๒ บาท (หกพันแปดร้อยสิบเอ็ดล้านสองแสนแปดหมื่นสองพันเจ็ดร้อยเก้าสิบสองบาทถ้วน) และมาตรการคู้ชุนานโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔/๖๕ ประกอบด้วย โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔/๖๕ และโครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมมันสำปะหลัง และสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปี ๒๕๖๔/๖๕ กรอบวงเงิน ๕๖,๔๐๐,๐๐๐ บาท (ห้าสิบล้านสี่แสนบาทถ้วน) โดยค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นและเป็นการต้องงบประมาณนั้น ให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามผลการดำเนินงานจริงต่อไป

๒. โครงการชดเชยดอกเบี้ยในการเก็บสต็อกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔/๖๕ เห็นควรให้กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าภายในพิจารณาปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ โอนเงินจัดสรร หรือเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร ตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือใช้จ่ายจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร แล้วแต่กรณี หากไม่เพียงพอให้กระทรวงพาณิชย์ขอรับการจัดสรรงบประมาณตามความจำเป็นและเหมาะสมตามขั้นตอนต่อไป

๓. โครงการเพิ่มศักยภาพการแปรรูปมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔/๖๕ เห็นควรให้กรมการค้าภายในพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่และภารกิจของหน่วยดำเนินการ และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่และภารกิจหลักให้เป็นผู้ดำเนินการ เพื่อให้การช่วยเหลือเกษตรกรด้านปัจจัยการผลิต ดำเนินการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ลดภาระค่าใช้จ่ายและความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน รวมทั้งรับทราบผลความคืบหน้าการดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง และมาตรการคู้ชุนาน ปี ๒๕๖๓/๖๔ และเห็นชอบการให้สิทธิเกษตรกรกลุ่มที่แจ้งปลูกตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ และมีช่วงเก็บเกี่ยวตั้งแต่ ๘ - ๑๒ เดือน ซึ่งยังไม่เคยได้รับสิทธิในโครงการฯ ปี ๒๕๖๒/๖๓ จำนวนเกษตรกรรวมทั้งสิ้น ๘๔,๑๘๖ ครัวเรือน พื้นที่ ๘๕๖,๕๗๘ ไร่ เข้าร่วมโครงการฯ ปี ๒๕๖๓/๖๔ ให้ได้รับการชดเชยส่วนต่างตามรอบระยะเวลาที่แจ้งเก็บเกี่ยวกับกรมส่งเสริมการเกษตร ภายใต้กรอบวงเงินที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติไว้ เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๓ โดยให้กรมส่งเสริมการเกษตรตรวจสอบข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังในช่วงเก็บเกี่ยวดังกล่าว จำแนกตามจังหวัด ข้อมูลการลงทะเบียน เงื่อนไขการให้สิทธิ

และช่วงเวลาการเก็บเกี่ยวของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งค่าชดเชยส่วนต่างและเกณฑ์ราคาอ้างอิงให้ถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน และเป็นไปตามข้อเท็จจริงด้วย

ทั้งนี้ สำนักงานประมาณมีข้อสังเกต ดังนี้

๑. การดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๔/๖๕ จะก่อให้เกิดภาระงบประมาณจำนวนมากในอนาคต โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) สำรองจ่ายแก่เกษตรกร และรัฐบาลจะชดเชยต้นทุนเงินให้แก่ ธ.ก.ส. ในครั้งนี้กระทรวงพาณิชย์เสนอชดเชยอัตราต้นทุนเงินของ ธ.ก.ส. ประจำปี ๒๕๖๔ บวก ๑ ซึ่งแตกต่างจากที่คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบไว้เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๑๒ เดือนของ ธ.ก.ส. บวกต้นทุนดำเนินการร้อยละ ๑ (FDR ๑๒ เดือนของ ธ.ก.ส. + ๑) ดังนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้จ่ายงบประมาณ และเพื่อให้การดำเนินโครงการและมาตรการในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังและสถาบันเกษตรกรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เห็นควรที่กระทรวงพาณิชย์จะหารือร่วมกับกระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำประมาณการต้นทุนทางการเงินของ ธ.ก.ส. ให้อยู่ในขอบเขตที่รัฐสามารถรับภาระได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งพิจารณาความเหมาะสมของกรอบเงินในการดำเนินการ ซึ่งจะต้องไม่เกินสัดส่วนตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดทำระบบหรือกลไกในการตรวจสอบที่มีมาตรฐาน เพื่อให้สามารถรวบรวมข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ไม่ซ้ำซ้อน และทันต่อสถานการณ์ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงและความเสียหายที่จะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ ทั้งในส่วนของข้อมูลด้านการลงทะเบียนเกษตรกร จำนวนเกษตรกร ปริมาณผลผลิตต่อไร่ จำนวนพื้นที่เพาะปลูก จำนวนสถาบันเกษตรกร ตลอดจนพิจารณาดำเนินการในพื้นที่ที่มีเอกสารแสดงสิทธิตามประมวลกฎหมายที่ดินและตามกฎหมายอื่น รวมทั้งพื้นที่ที่มีเอกสารแสดงการอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินที่หน่วยงานของรัฐออกให้เพื่อทำการเกษตร ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๖ และกำหนดมาตรการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดวางระบบการตรวจสอบย้อนกลับที่มาของมันสำปะหลังในพื้นที่ผิดกฎหมายหรือการลักลอบนำเข้ามาสวมสิทธิ์จากชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งจัดให้มีระบบการรายงานการติดตามและการประเมินผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับจากการดำเนินโครงการ เพื่อให้มีข้อมูลในการบริหารงานอย่างถูกต้องครบถ้วน สำหรับประกอบการกำหนดนโยบายของภาครัฐที่เหมาะสมและยั่งยืน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

๒๐๖๓๐ ๐๖๓๖๓

(นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร)

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

กองจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ ๑

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๓๕๔

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๔๕๐